

За 2023 – 2024 рік інформації, щодо спалахів сибірки серед тварин в доступній літературі та на офіційних інтернет ресурсах немає. Це підтверджує спорадичний перебіг даного захворювання в Україні. Завдяки плідній роботі ветеринарної служби України, діяльність якої направлена, головним чином на специфічну профілактику сибірки, вдається попереджувати та своєчасно діагностувати дане захворювання.

Висновки.

1. Сибірка – це досить поширене зоонозне інфекційне захворювання, яке реєструється в усіх країнах світу, в тому числі і в Україні. Спори збудника здатні тривалий час зберігатися у ґрунті і за певних умов потрапляють в організм тварин.

2. В доступній літературі та на офіційних веб-сайтах є досить мало інформації, щодо сучасного епізоотологічного стану по сибірці в Україні. Тому, для ефективного запобігання виникнення сибірки потрібно своєчасно здійснювати ветеринарні специфічні профілактичні заходи та забезпечити якісний контроль якості продуктів тваринного походження.

Бібліографічний список

1. Carlson C.J., Kracalik I.T. & Ross N. (2019). The global distribution of *Bacillus anthracis* and associated anthrax risk to humans, livestock and wildlife. *Nat Microbiol* 4, P. 1337–1343 (2019). <https://doi.org/10.1038/s41564-019-0435-4>
2. Domenico Galante, Robert S., Gainer Martin E., & Hugh-Jones (2024). Environmental relationships and anthrax epidemiology: field experiences of host resistance as opposed to dose-dependent experiments. *Acta Tropica*, Volume 252. <https://doi.org/10.1016/j.actatropica.2024.107128>.
3. Gainer R.S., Vergnaud G. & Hugh-Jones M.E. (2020). A review of arguments for the existence of latent infections of *Bacillus anthracis* and research needed to understand their role in the outbreaks of anthrax. *Microorganisms*, 8 p. 800, <https://doi.org/10.3390/microorganisms8060800>.
4. Kozytska T., Bassiouny M., Chechet O., Ordynska D., Galante D., Neubauer H. & Wareth G. (2023). Retrospective analysis of official data on anthrax in Europe with a special reference to Ukraine. *Microorganisms*, 11 P. 1294. <https://doi.org/10.3390/microorganisms11051294>.
5. Recht J., Schuenemann V.J. & Sánchez-Villagra M.R. (2020). Host Diversity and Origin of Zoonoses: The Ancient and the New. *Animals*. 2020; 10 (9), P.1672. <https://doi.org/10.3390/ani10091672>.
6. Subedi D., Pantha S., Jyoti S., Gautam B., Kaphe K., Yadav R.K., Ghimire S. & Dhakal S. (2024). Anthrax in Humans, Animals, and the Environment and the One Health Strategies for Anthrax Control. *Pathogens* № 13 (9), P.773. <https://doi.org/10.3390/pathogens13090773>.
7. World Health Organization. The Control of Neglected Zoonotic Diseases: From Advocacy to Action: Report of the Fourth International Meeting Held at WHO Headquarters, Geneva, Switzerland, 19–20 November 2014. Available online: <https://iris.who.int/handle/10665/183458> (accessed on 26 July 2024).

ЗАСТОСУВАННЯ ГІПЕРТОНІЧНИХ І ІЗОТОНІЧНИХ РОЗЧИНІВ У ЛІКУВАННІ ДЕГІДРАТАЦІЇ ТВАРИН

Субота Д.С., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **Денисова О.М.**, к. біол. н., доцент
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Водно-електролітний баланс відіграє ключову роль у підтримці гомеостазу, забезпечуючи оптимальні умови для біохімічних реакцій, функціонування клітин і тканин. Дегідратація, спричинена втратою рідини через діарею, блювання, термічний стрес або хвороби, може призвести до критичних порушень метаболізму. Одним із методів корекції

водного балансу у ветеринарній медицині є застосування гіпертонічних і ізотонічних розчинів, які впливають на гідратацію тканин, осмотичний тиск і транспорт електролітів.

Мета дослідження - проаналізувати ефективність застосування гіпертонічних і ізотонічних розчинів у лікуванні дегідратації у тварин та їх вплив на біохімічні процеси організму.

Методика дослідження. Дослідження базується на аналізі наукової літератури та експериментальних даних щодо впливу електролітного дисбалансу на основні біохімічних параметрів крові, функціонування клітинних мембран та осмотичний гомеостаз. Вивчено ефективність застосування різних типів розчинів у терапії дегідратації.

Гіпертонічні розчини (наприклад, 7,2% NaCl) викликають тимчасове збільшення осмотичного тиску в судинному руслі, що сприяє швидкому переміщенню рідини з міжклітинного простору до кровоносного русла. Це забезпечує покращення гемодинаміки та стабілізацію кров'яного тиску у випадках гострої дегідратації та шоківих станів. Наприклад, у великої рогатої худоби при гіповолемічному шоці введення 4 мл/кг 7,2% NaCl протягом 5–10 хвилин призводить до значного покращення артеріального тиску та перфузії органів. Однак тривале застосування таких розчинів без супутнього введення ізотонічної рідини може призвести до внутрішньоклітинної дегідратації.

Ізотонічні розчини (наприклад, 0,9% NaCl, розчин Рінгера) є найбільш безпечними для тривалого використання, оскільки вони не змінюють значно осмотичний тиск між внутрішньо- та позаклітинним простором. Вони ефективно відновлюють втрати рідини при помірній та хронічній дегідратації, покращують транспортування електролітів та підтримують кислотно-лужний баланс. Наприклад, у собак із дегідратацією середнього ступеня введення розчину Рінгера зі швидкістю 10 мл/кг протягом години дозволяє ефективно стабілізувати стан тварини без ризику перевантаження об'ємом. Використання лактатного розчину Рінгера також сприяє корекції метаболічного ацидозу, що часто супроводжує дегідратацію.

Дослідження показують, що комбіноване застосування гіпертонічних та ізотонічних розчинів дозволяє швидко стабілізувати стан тварин, мінімізуючи ризик вторинних ускладнень. Наприклад, у коней із коликами комбіноване введення 7,2% NaCl та ізотонічного розчину забезпечує швидке відновлення циркуляторного об'єму та електролітного балансу. Вибір оптимального розчину залежить від ступеня дегідратації, стану серцево-судинної системи та рівня електролітів у крові.

Висновки. Застосування гіпертонічних і ізотонічних розчинів у ветеринарній медицині є ефективним методом корекції дегідратації. Гіпертонічні розчини забезпечують швидкий гемодинамічний ефект, а ізотонічні сприяють поступовому відновленню водно-електролітного балансу. Оптимальна стратегія регідратації повинна враховувати ступінь дегідратації та індивідуальні особливості тварини для забезпечення максимального терапевтичного ефекту.

ГЕПАТИТ У КОТИВ

Супрунова К.О., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Палюх Т. А.**, к. вет. н., доцент

Національний університет біоресурсів та природокористування України, м. Київ, Україна

Гепатит у котів – це запальне ураження печінки, яке може виникати з різних причин, зокрема через вірусні та бактеріальні інфекції, отруєння, неправильне харчування чи інші захворювання. Оскільки печінка виконує важливі функції в організмі – очищує кров, бере участь у травленні та обміні речовин – будь-яке порушення її роботи може призвести до серйозних наслідків для здоров'я і життя kota.